

Stad presenteert effecten verhoogde groene berm langs Ringfietspad

Het Ringfietspad, een van de drukste routes voor fietsers rond de stad Antwerpen, is van aan de Stenenbrug tot de Luitenant Lippenslaan vernieuwd en onder de Stenenbrug doorgetrokken. Tegelijk werden op die strook over 600 meter bermen en geluidsschermen aangelegd als onderdeel van de leefbaarheidsmaatregelen langs de Ring. De stad maakte samen met experts op het vlak van geluidsreductie, groenbeheer en ecologie een analyse van de winsten die deze bermen opleveren. Wat betreft geluidsreductie is er vooral lokaal winst. Verder bleek het hergebruik van eerder afgegraven ecologisch waardevol grasland langs de Ring een succes: de eerder aanwezige plantensoorten komen terug en er zijn zelfs nieuwe soorten. De resultaten van dit onderzoek worden meegenomen in de geplande leefbaarheidsprojecten in de Ringzone.

Bij de heraanleg van het Ringfietspad tussen 2018 en 2019 legde de stad tegelijk verhoogde bermen en steenkorven (geluidsschermen bestaande uit metalen vlechtwerk gevuld met stenen) aan langs het fietspad tussen de Stenenbrug en de Luitenant Lippenslaan. De stad liet experts, zowel voor als na de aanleg, verschillende metingen en analyses uitvoeren om uit te zoeken welke impact de bermen en schermen hebben op geluidsoverlast voor de omgeving en in verband met het hergebruik van het eerder afgegraven ecologisch waardevolle grasland. Ondertussen zijn de werken iets meer dan een jaar geleden afgerond en presenteert de stad samen met de experts ecologie, groenbeheer, luchtkwaliteit en geluid de verkregen inzichten.

Het effect van de berm op het geluid

Zowel voor als na de aanleg van de berm en het fietspad heeft de Universiteit van Gent (UGent) op drie gelijke vaste punten geluidsmetingen gedaan, naast mobiele geluidsmetingen langs het fietspad en in de achterliggende wijk. UGent bevroeg ook fietsers en voetgangers over hoe zij deze plek ervaren. In totaal hebben er een kleine 200 mensen deelgenomen aan beide bevestigingen.

De onderzoekers concluderen dat de nieuwe berm langs de Ring een merkbare, positieve invloed heeft op het vlak van geluid voor de fietsers en wandelaars op het Ringfietspad en de huizen vlak langs de Ring. Zij ervaren het geluid als minder

onaangenaam dan voordien. Doordat deze eerste huizen fungeren als een scherm en door de aanwezigheid van vele andere geluidsbronnen is het effect naar de achterliggende wijken moeilijker meetbaar.

Hieronder enkele concrete cijfers uit alle uitgevoerde metingen:

- Het geluid gemeten ter hoogte van de vangrail vlak naast de snelweg is zowel voor als na de aanleg zo goed als gelijk (± 83 dBA).
- Op het meetpunt ter hoogte van de eerste woningen is de geluidsblootstelling met 6 dBA gedaald op 3m hoogte.
- Ter hoogte van de splitsing naar de onderdoorgang, daar waar er een dubbele berm staat, is er een daling van meer dan 10 dBA op het fietspad, gemeten op oorhoogte.
- Ter hoogte van de dienstdoorgang, aan de kant van de Luitenant Lippenslaan, is er een daling van slechts 4 dBA op het fietspad. Dit is dan ook de laagste verbetering die werd opgemeten.
- Naast het fietspad onder de brug is het effect van de steenkorven relatief laag door praktische beperkingen. De ontwerpers bekijken ze hoe deze, en toekomstige doorgangen, kunnen verbeteren om ook hier een beter resultaat te bekomen.
- De gebruikers ervaren een matige verbetering van de geluidservaring op het Ringfietspad. Het aantal deelnemers aan de enquête die de ring als zeer of extreem luid ervaren, is gehalveerd. Twee derde van de bevroegde mensen kenden de situatie uit 2017 en gaven aan de nieuwe aanleg als veel aangenamer en verkeersveiliger te ervaren.

Prof. Dr. ir. Timothy Van Renterghem “De verlaagde ligging van de huidige snelweg en de oorspronkelijk berm zorgden reeds voor een stevige reductie van de geluidsniveaus. Dan is het vaak moeilijk om hier bovenop nog sterke winsten te halen. Toch worden lokaal mooie reducties in de blootstelling gemeten, wat bewijst dat bermen een deel van de oplossing zijn.”

Alexander D’Hooge: “Deze inzichten op vlak van groenbeheer en geluid zijn van groot belang voor de ontwerpteams die vandaag de Ringparken aan het uittekenen zijn. Voor de Ringparken op rechteroever toont het aan dat de bermen een kostenefficiënte manier zijn om al op korte termijn de leefbaarheid in de Ringzone te verbeteren. Bovendien past de aanleg van de bermen in het langetermijnperspectief van latere overkappingen.”

Koen Kennis, schepen voor mobiliteit: “De winstpunten van de heraanleg van het Ringfietspad aan de Stenenbrug op het vlak van gebruikscomfort en veiligheid zijn al langer duidelijk voor fietsers en wandelaars. Dankzij deze onderzoeksresultaten hebben we nu ook een kijk op de bonussen die de bermen en geluidsschermen opleveren voor de omwonenden. Dat zijn ervaringen die we meenemen voor de verdere ontwikkeling van de Ringparken.”

Groenbeheer op en langs de berm

De bermaanleg aan de Stenenbrug leverde ook inzichten op ecologisch vlak op. Voor de werken aan het Ringfietspad werd het ecologisch waardevolle grasland op de berm, de zogenoemde leeflaag, zorgvuldig afgegraven en gestockeerd. Deze leeflaag werd daarna succesvol op de nieuwe groene bermen geplaatst, met extra aandacht voor de aanwezige zaden. Vandaag zien de experts duidelijk dat de plantensoorten die origineel aanwezig zijn terugkomen en er zelfs nieuwe soorten zijn bijgekomen. Dit wil zeggen dat het gras en de zaden de stockage goed hebben doorstaan. Dit biedt belangrijke inzichten voor andere zones langs de Ring waar er ecologisch waardevolle graslanden zijn. Ook de komende jaren blijven de experts het grasland bestuderen om zo de effecten op langere termijn te kunnen beoordelen.

Daarnaast zijn er in totaal een goede 5000 nieuwe boompjes en 5000 heesters aangeplant op de nieuwe bermen. Enkel op de steile, gewapende bermen was dat niet mogelijk en wordt er gekeken naar mogelijke alternatieven. Ook het maaien van de steile bermen zorgt voor een nog te overwinnen uitdaging. De nieuw aangeplante heesters doen het goed en kennen een normale uitval. Helaas is het met de nieuwe boompjes minder goed gesteld. Een derde van de boompjes heeft de warme zomer van 2020 niet overleefd. Vooral de aangeplante kastanje en ruwe berk kregen het zeer moeilijk. De groenexperts binnen de stad bekijken ondertussen welke inheemse soorten beter bestand zijn tegen de klimaatuitdagingen van de toekomst. Ook de vorm van de berm zelf kan hierin een belangrijke rol spelen.

Eens het nieuwe aangeplante groen volgroeid is, zal het ook een positief effect hebben op de luchtkwaliteit.

EINDE PERSBERICHT

Meer info over dit persbericht:

Dirk Vermeiren, tel. 0477 23 47 64, dirk.vermeiren@antwerpen.be

Verantwoordelijke schepen: Koen Kennis, schepen voor mobiliteit

Het persteam van de stad Antwerpen respecteert uw privacy. U kan steeds de meest actuele versie van onze privacyverklaring opvragen via pers@antwerpen.be. Indien u onze persberichten niet meer wenst te ontvangen, volstaat het dit te laten weten aan pers@antwerpen.be.